

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő és lapfajdosos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdéseket illető reklamációk a lapkezelt

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A városok állami segélyezéséről.

Minden jel arra mutat, hogy a kormány végre-valahára komolyan elhatározta és a mi fő e határozatát tettel is keresztül akarja vinni, hogy a vidéki városok szorongatott állapotán segítsen és a városok háztartását, különösen pedig a tisztviselők fizetését rendezze.

A városoknak régi óhaja menne ezzel teljesedésbe

Tudjuk a napi lapokból, hogy e fontosságú ügyben egy albizottság küldött ki, amely a városok háztartása mikénti rendezésének tervezetét kidolgozta és azt e hó 18-án a városok országgyűlési képviselőinek értekezlete elé terjesztette. Ezen az értekezleten Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula belügyminiszter is részt vett.

Ez az értekezlet elfogadta a városok és községek arrondírozását — *elvileg*. A mi annyit tesz, hogy a kivétel egyelőre elmarad. Elfogadta az értekezlet Wekerle Sándorral együtt azt is, hogy a városok az állami adójóvedelmeknek bizonyos százalékát kapják, sőt az adóreform életbelépéig, 1911. január 1-ig hajlandó a nagyhatalma pénzügyminiszter e célra évenként

2 millió koronát, az adóreform életbelépése után pedig évenként 4 millió koronát e célra áldozni.

Elfogadta az értekezlet azt is, hogy a városok az élők közötti ingatlanok átonyházásánál a kincstári illeték 1%-kát, az örökösödési illeték 20%-kát pótilletékként szedhessek.

Valamennyien, a kik ezen az értekezleten résztvettek, elismerték, hogy a városi tisztviselők illetményeinek és nyugdíj ügyének törvényhozásai rendezése fülöttébb sürgősen szükséges.

Örvendetesen vesszük mi is tudomásul Wekerle és Andrássy kijelentését, hogy nem idegenkednek attól, hogy a városi tisztviselők a rendezés szerinti illetményeiket 1909. január 1-től visszamenőleg megkapják.

Az első tervezetben még az is befigyaltatott, hogy az állami tisztviselők is kötelezessenek a városi pótdadó fizetésére, a mely esetben ezek a tisztviselők bizonyos fizetési pótlékban részesülhetnek. Az állami tisztviselők ezen megadóztatását azonban az értekezlet nem fogadta el Kmetty Károly képviselőnek azzal indokolt felszólalása folytán, hogy rossz vért szülne az

az állami tisztviselők körében, ha a községi adóval megadóztatnának.

Ez volna röviden lényegileg azon terv, a melynek keresztülvételével gondolja a kormány és kezdeményezése után bizonyára a törvényhozás is a városok háztartását rendezni, jóvedelmeiket emelni, a városi tisztviselőket jobban javadalmazni, egyszóval a vidéki városok szorongatott helyzetét megkönnyebbiteni.

Elismerjük mi is, hogy e szándék és különösen, ha e szándék keresztül is lesz vive hazafias és szép ténykedése lesz kormányunknak és üdvösen is fog kihatni a vidéki városok fejlődésére és vagyoni és kulturális gyarapodására.

Ámde ha ezt elismerjük is és a kormány jóakarátát méltányoljuk is: mégis a leghatározottabban ki kell jelentenünk azon erős meggyőződésünket, hogy az államkincstárnak ezzel az alaminiszájával a magyar városok bajain gyökeresen segítve nem lesz és nem lesz emeltyje annak, hogy e városok kulturális, gazdasági és jóléti szempontból fejlődhessenek haladassanak és gyarapodjanak.

Sőt tovább megyünk és azt valljuk, hogy ez az állami újabb gyámkodás, a

Koháry Ignác gróf.

(Olasz Pálnak II. Koháry Istvánhoz írt magyar leveleiből közli: *Bichter Ede*.)

II. Koháry István, a híres hadvezér és költő 1-6 Koháry Istvánnak, a Léva mellett elesett hősnök volt első szülött fia. Házasságot nem kötött. Gyermeke nem volt.

Öccse, Koháry Farkas elvette azonban Rechberg Mária Ludovika bárónét és e házasságból 8 gyermek maradt életben, amidőn Koháry Farkas 1704-ben váratlanul meghalt.

Koháry Farkas árvának neveléséről nagybátyjuk II. Koháry István gondoskodott. Farkasnak elsőszülött fia György, azonban 1716-ban, másodsülött fia, János pedig 1717-ben, a törökök elleni harcokban lettek mint katonák hősie halálukat és mind a ketten Péterváradon vannak eltemetve.

Koháry Farkasnak harmadik fia András, aki Br. Thavonat Lajos selmecbányai főkamargróf leányát bírta feleségül szintén katoná generalis, 1731. évtől pedig Hontvármegye főispánja volt. András hét gyermeket, köztük három fiut hagyott hátra. Koháry Farkasnak negyedik fiát, a nagyon tehetséges Ignácot nagybátyja a tudományos pályára szánta és 1719-től kezdve a nagyszombati érseki akademián nevelte, hol Olasz Pál előbb korponai plébános, majd szt. benedeki prépost, azután esztergomi—nagyszombati kanonok, cim-

zetes püspök és aszói prépost házában lakott a fiatal gróf, német szerzetes nevelőjével együtt.

Olasz Pál, aki különben is nagyon bizalmas és befentes embere volt még korponai plébános korából II. Koháry Istvánnak, sűrűn levelezett a gróffal politikai, egyházi, családi, gazdasági ügyekben, de főképpen a fiatal Ignác gróf nagyszombati tartózkodásának és nevelésének körülményei tárgyában.

Olasz Pál levelei összességükben mind igen érdekesek, (meg vannak mind a szentantali családi levéltárban) de én ezuttal csak a fiatal Ignác grófra vonatkozó leveleket akarom ismertetni, mint olyanokat, amelyek a főuri fiuk akkori nevelésére és ellátására is érdekes fényt vetnek.

A fiatal gróf Koháry Ignác 1719—1720. évben tanult Nagyszombatan, ahol 1720. évben veszélyes betegségbe esett és rövid szenvedés után 16 éves korában meghalt. A gróffia temetést először a nagyszombati szent Miklós templomban helyezték el, majd a szentbenedeki családi sírboltban temették el.

Olasz Pálnak első levele Nagyszombatan 1719. évi október 14-én kelt és a többi között ezt írja benne: «Die 6. Csabrághól költ Excellend Méltos Urí levelét tegnapú postáról cápiányi kötelességgel vévén s annak continentiajt aláztatosan értvén, a Méltos Urí szállások elkészítésében

naponként sörénkedem. A minapi levelemben aláztatosan jelentet némely szükséges dolgokra való segítséget, mivel csupán csak Excellid Kglmes gratiájából reménlem és nem tartozásképpen várom, azért annak modgyát nem szabom, hanem tovább is Excellid kglmes jó Teczésére hagyom.»

Az 1719 október 29-iki 2-ik levélben Olasz Pál kérdi, hogy a «A Méltos Urfinak vajljon ki fogh lennyi Correpittora?»

A fiatal gróf november 4-én Nagyszombatan érkezett és Olasz Pál erről már november 5-én így írt Koháry István grófnak Csabrágba: «A Méltos Urí tegnapú napon szerencsessen ide érkezvén, vékony tehetségem szerént azon leszek, hogy eltartásában, Excellidk tartozó kötelességem szerént kedvére szolgálhassak. ha mind az által ollykor szándékom kijvül valamelyi fogyatkozás történnék, kértém a M. Uríat, Praefectusát a inassát is, hogy hallogatás nélkül nékem megjelenésék, hogy azonnal meghjobbíthassam.»

November 25-én azután ezt írja: «Az Urí új Praefectussa betegeskedvén gyarló egészséggel compareat, orvosságokkal élvén három nap, hála Istennek tegnap s ma igen jó színben és vigan volt; Jámbor Böcsületes Religiosusnak látczik lennyi, de dialecticára vén hegedősnek. A meddigh el nem érkezet, Pater Polentási Ur derekassan explicálta és repetálta az Uríval a Dialecticát.»

segélyezés elszámolása és felosztása stb. csak bénítólag fog hatni a szabad fejlődésre és némileg újabb terhet is fog róni a városokra.

Azt is jól tudjuk, hogy az állam voltaképpen semmit sem ad ingyen és a mit látszólag nagy lelkiért ajándékoz, azt más uton, néha kétszeresével is vasalja be.

Ez az ugynevezett modern finansziáltság.

Mi tehát nem abban találjuk a nagy kérdés helyes megoldását, hogy a városok mintegy állami, tehát kormány gondnokság alá helyezve csak pénzbeli segélyeket kapjanak, hanem igenis abban, a mi fejlődést, gyarapodásukat a multban sőt régenmultban is biztosította és ez a korlátlan önrendelkezési jog, a szabad autonomia.

Mit tapasztalunk azonban a városoknál most? Jövedelmüknek legnagyobb része oly kiadásokra fordítatik, a melyeket jogilag és igazságilag a nagy Molochnak, az államnak kellene fedezni.

Vegyük csak az állami adók előírását, nyilvántartását, behajtását, a közrendszert, a vagyon és életbiztonság körüli intézmények rengeteg költségeit, az árva és gyámügyeket, stb. stb. a melyekről gondoskodni és azok költségeit fedezni az állam kötelessége volna — mennyi városi jövedelmet nyelnek ezeket el! Es azután hasonlítsuk össze ezeket a városokra méltatlanul és igazságtalannul ráköltött kiadásokat azon alamizsnával, melylyel a városokon az állam segíteni akar és megszületik a ridikulus mus.

Ha az ember néha eltűnődik azon, hogy királyaink régi privilégiumain alapuló autonomai jogaikat, hogy adhatták fel egymás után a városok és minden protestálás nélkül engedték azokon csorbát ütni; ha elgondolja az ember, hogy nem csak szabad önrendelkezési jogaiktól lettek egymás

után megfosztva, hanem még óriási költségek viselését is magukra vállalták, mely költségeket jog és igazság szerint csakis az államnak kellene viselni; ha figyelembe veszi az ember, hogy e szegény városok az ugy nevezett állami közigazgatás közvetítésének rengeteg költségéért kárpótlást soha sem kaptak és ez a most kiállításba helyezett alamizsnaadás is csak részben nyújthat kárpótlást: akkor nehezünkre esik az elkeseredés érzelmét magunkba fojtani és „satiram non scribere.“

Végeztesse az állam tehát a maga dolgait a maga költségeire és ne követelje a szegény városoktól e minden jövedelmet sok városnál felemészto kiadásokat és ha azután ezen felül bizonyos adott esetekben az egyes városokat segíelje is még, az esetben helyes uton fog járni.

Kétségtelen, hogy Magyarországnak nagyon fontos érdeke, hogy nagy vidéki városok, emporiumok is legyenek, mint az a nyugati kulturállamokban van. De ezt csak úgy lehet elérni, ha a város, város és nem egyszersmind, a kormánynak finane, rendőr, és sok másféle közege.

A kinek kis túrelme van hozzá, vegye kezébe például városunk, költségelőirányzatát és győződjék meg róla, hogy ha ennek az egykor virágzó városnak nem kellene az állami közigazgatás közvetítésére jövedelmének legnagyobb részét fordítani, mily jól állhatna anyagilag; mert törzsvagyonra és jövedelmre oly nagyok, hogy autonomiai kiadásai azokból bőven nyerhetnék fedezetüket, sőt azokból még szépezzeti és kulturális célokra is maradna bőven.

Mindazon által köszönettel vesszük mi is a kormánynak a városok iránti jóakarátát és ha már gyökelesen nem lehet még ez idő szerint rajtunk városokon segíteni, hát akkor: „Adj Uram esőt, de mindgyárt!.“

Sz.

Városi Vigadó és Színház.

Régebben, mintegy két évtized előtt városunkban három táncterem volt, u. m. az u. n. Sembery terem, a Felső-major és a »Zöldfa« mulató. A Felső Major a város tulajdona volt, a másik kettő magántulajdon; az u. n. elite-bálok akkor a Sembery-teremben tartattak, a Felső-majorban voltak a cselédbálok (vulgó: snackerlik) és a »zöldfa« csak nyári mulató hely volt. Mintegy husz év előtt a város a Felső-major nagyobb költséggel átépítette és azóta az u. n. elite-bálok lassan áttelepültek ide, a mely »Városi Vigadó« nevet nyert és a cselédbálok átköltöztek a »Zöldfa«-hoz, mely nyári mulató jelleggel lassan elvesztette; egyideig a Sembery termet is használták, de a mióta ez is a város tulajdonába ment át, lassan egészen megszűntek itt a mulatók és ez most totorneműl használatik úgy, hogy ma már csupán a Városi Vigadó az egyedüli hely a hol táncmulatság tartható. Így volt a színházzal is, a mely régebben szintén a Sembery-teremben volt, most azonban szintén csakis a Városi Vigadóban tartható.

A Városi Vigadó táncterme szép és nagy terem, a mely úgy bálokra és színházra is alkalmas, de mellékfelhasználású kicsinyek és alkalmatlanok a bálok alkalmából, távolságánál fogva pedig hátrányos a színesítő ügyre.

Ezen hiányok elismerése és a mindjobban fokozódó igények a város hatóságát arra indították, hogy egy táncmulatságok tartására, mint színháznak alkalmas és modern helyiségről gondoskodjék.

Hosszas tárgyalások után végre 1902. évben abban állapodott meg a közvélemény, hogy ily célra legalkalmasabb volna az u. n. Fleming-ház, mely a helybeli takarékpénztár tulajdona; ki is számították a szakértők, hogy a Fleming-ház átalakítása Vigadóvá és Színházvá anyagilag is előnyös lesz a tulajdonos takarékpénztárra és kiszámíthatatlan előnyt lesznek a nagyközönségre nézve. Ugy tudjuk, hogy a tervek és a költségvetés is elkészült, az építkezés azonban abban maradt, mert az eszmét a takarékpénztár igazgatósága, illetve közgyűlése nem találta helyesnek és előnyösnek.

Ezután a város hatósága tovább tárgyal és 1906. évi februárius hó 13-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésben kimondotta, hogy a Vigadó létesítését szükségesnek és most már

Ez az új prefectus egy német bencés pap volt, akiről még ezt írja Olasz: »A pater Benedektinus is kezdi a Dialecticát olvasni, hogy segíthesse az Urfit, de reá érkezik-e? vagy sem, meghajlatjuk jövendőre. Sokan ugyan azt jövendőlik, hogy P. Polentasi nyomában se léphet. Az Urfiat igenis reverencia, szüntelen dekül köll szöllaunk, hogy ne vélylen bennünket felé beszéljenek. Az Urfi egészségére vigyáz, mond nélkül vigyáz mjnémü Étket kell enyi, mjnémüt nem. Attól tartok, hogy a magyar gymor a némettel most nem egyez. Mégé eddig ugyan meghűsösült, meg lassuk ma, holnap?«

Ez a német pap azután sok gondot okozott Olasz Pál püspöknek, amíg végre elég gyorsan beletalálta magát a magyar viszonyokba és megszerette a magyar konyhát is. Erre és a fiatal gróf mikénti ellátására vonatkozólag érdekesek Olasz Pálnak következő levelei, melyek a maguk eredeti közvetlenségükkel minden kivonatos leírásnál találobban beszélnek.

1719. december 13-án ezt írja Olasz Koháry Istvánnak Csabrágba: »Itten a Benedictinus hála Istennek már jobban alkuszik a tanításban is szorgalmatoskodik; azért már nem panaszképen, hanem csak tudosiásképen irom Exceldik misocda kinban voltam miatta circa 15 napig. Mjnd az Urfiat, mjnd magamat majd kétségbe ejtet. Mert az Urfinak Regratiokor is az ürmös

bort, fölötte tiltotta.« Postprastbéli szőlőt, almát, rektét, sajtot nem engedvén, csak az egy biscotát és egyéb féle cukros confecteket parancsolta enni. A fött étket is csak mjnd német gymorhoz való javallott, más felétül irtoztatot, még a tehénhustul is. De eszrevéven az Urfi, hogy nem érte cselekszi ezt, hanem a német gymor kedvéért, világon megmondotta neki, hogy nem akar affélekhez szokni. Kértem, hogy irás szerint specifically a maga étkejt s mindenkor főzetek valamit olyat neki; De ezt nem akarta. Hossz betegségéből kelvén föl, sokszor jobban evet nálunknál s meghterhelvén gymorlat, megbetegedet Minden nap p. ordinario ebédre 7 tál étünk s estevre 5 léven, ahoz finom Oborom kit maga is nem gyö diésni. A szakács nem volt vétkes, mert talán leghűbé az ő mesterségében, de mégis kiköltött rajta adom és kívánsága szerint szakácsnét fogadnom. Annak is egyszer parancsolta, hogy ncki délután három órára készíten ebédet, azonban harmad fél órára meghűzév nem találta kézen az étket s bosszuságában a Jesujtakhöz ment, ott készjttelét mjnket mindot a Paterek előtt s mjnd a városan a németes Urak előtt igen rutul meghűyalozott: kit nem szenvedhetvén csendesen szemére vettettem és meghmondottam, hogy sem Nálunk egészségét el roncsa, inkább keressen magának kedve szerént való német

szállást és szakácsot. Ezen Epiphonémat halván, alázatosan kezdet követnyti és maga jobbulását igérni: Enis harmadik szakácsot fogadtam neki. Már hála Istennek vasárnapul fogvást jól eszik, ürmös bort minyájunknál jomban iszik, alszik és magasztallya egasségét. Mind ezeket és sokkal többeketis tegnap megbeszédtem P. Kapi Uramnak; de mivel komendatorja volt, mjnd ezeket leghinkáb beteges állapotjának tulajdonította: Ugyan már az előt meghűjövődötte neki, hogy nehezen szokik a gymora a magyar étkekhez; aztis igérté ő kglme, hogy jól meghűsközläsá ki-váltképpen a rágalmazásért, kit már előre tudott P. Kapi Ur ő kglme.«

1720. január 12-én Olasz Pál ezt írja: »Mjjs itten mindnyájan Excelldnak hív szolgálattýra Isten kegyelméből jó egasségét bjrunk. Az én Német Papomnis unj új régen kívánt erkölcsiben, már bajszot is hagyatot, ruhát is az eddigh való thabori kurta reverenda helet, magyar modon hozut akar viselni.« Ja gymora is éppen megmagyarosodot, ugy hogy maga csodákozik mely jó-üzöen eszik, iszik, erősödik, a tanításban is látom, hogy törekedik.«

1720. február 1-én ezt írja Olasz P. Koháry Istvánnak: »Jolehet Csabrágbul.« Korponáru Nitirágh szán unj és sietve jöttem, de mjnd azon által Nitáruul kimenvén, szekereknk tengele ketté

elodázhatatlannak tartja; — ekkor a városi tanács újból ártit a takarékpénztárhoz a Flemming-ház átalakítása tárgyában, a honnan azonban választ nyerte, hogy az intézet a vírágy felépítésére nem vállalkozhatik, mert ily irányú ténykedés üzletkörét meghaladja, tekintve azonban az ügy közérdekségét nem zárkózik el az elől, hogy a »Flemming-ház akár a városnak, akár egy a város közérdekműködése mellett alakított részvénytársaságnak 60 000 koronáért eladassék, de csakis egy helyére építendő modern Vigadó céljaira. Ezen ajánlatának érvénye 1909 évi május hó 31-ig tart.

A városi közgyűlés 1906. évi június hó 12-én tárgyalta ismét ezen ügyet és kimondta, hogy »miután azon kibontakozás kialakulása, mely az alkotmány minden részére kiterjedőleg ma csak a kezdetén van és annak következményei még ismeretlenek, pedig azok kétségkívül befolyással lehetnek nagyobb szabású közvállalatokra — továbbá miután ezen kialakulástól a helyi bányászati sorsa is függ, de ezzel a város pénzügyi helyzete is, sőt a lakosság életviszonyai és élet-szükségletei is kapcsolatosak — az új vírágy építésének ügyét csak előkészítőleg tárgyalhatja és elrendeli, hogy az n. n. Magas-ház átalakítását vírágyóvá tegye tanulmány tárgyává a város mérnök és a számvéviség.

A mérnök és számvéviség előterjesztése beérkezvén, az ügy az építészeti bizottsághoz utasított 1906. évi november hó 13-kán kelt tanácsati határozattal; — az építészeti bizottság már össze is volt hívva, de az ülést már nem lehetett megtartani, mert a bizottság elnöke, Szitányi József kir. tanácsos polgármester ekkor hirtelen elhalt.

Az új polgármester az 1907. évi januárius havi közgyűlésen lett megválasztva és a városi vírágyó ügyét a januárius hó 31-én tartott tanácsülésen újból tárgyalásba vették a midőn is abban történt megállapodás, hogy »miután egy modern új vírágy létesítésére akár a »Magasház« akár a »Flemming ház« átalakításával járó nagy pénzösszeg előteremtésére a város jelenleg nem képes, de miután a mostani vírágyó láncterme és melléképítései kicsinyek és célszerűtlenül elrendezettek és így ezek nem maradhatnak, feltétlen szüksége áll be annak, hogy a jelenlegi vírágyó átalakítsák át úgy, hogy egy egészen új terem építessék a mostanihoz és pedig kifélé a kertbe.

Az idevontakozó tervet a városi mérnök közbenjöttével Hein Ferencz társulati bányagazgató meg is csinálta és az szakértői felülbírálás alá került; — ennek összköltsége — úgy tudjuk — 25 000 korona lett volna.

Ezen terv, habár a feltétlenül szükséges melléképítések kérdését megoldotta volna olcsó pénzért, — nem lett elfogadva, hanem a szakértői tárgyalások során a Hugyez és Rosenauer építő cég lett felhiva, hogy a mostani Vigadó helyére egy modern Vigadót tervezzen, melyben táncz helyiségek, színház és számloda is legyen. A Hugyez és Rosenauer cég a terveket elkészítette, ezeket Sobó Jenő főiskolai tanár és a városi mérnök felülvizsgálta és a városi tanácsához 1907. évi október hóban beterjesztette.

A városi tanács ezen újabb terveket kiadta az építészeti bizottságnak, mely az 1907. évi október hó 24-én tartott ülésében azokat helyeseknek találta és indítványozta, hogy azok elfogadassanak, előbb azonban a költségetes készítették el. A cég a költségvetést 1907. évi december hó 30-án terjesztette be és azt az építészeti bizottság 1908. évi januárius hó 10-én tartott ülésében tárgyalásba vevén, tekintettel arra, hogy ezen terv keretben 200 000 koronát igényel és a felépítés nem volna rentábilis, sem az igényeknek megfelelő — azt mondta ki, hogy ezen ügy a napirendről leveendő és az előkészítési munkálatokkal egy szebb körű bizottság bízandó meg.

A törvényhatósági bizottság 1908. évi januárius hó 14-én tartott ülésében az építészeti bizottság utóbbi javaslatát fogadta el és egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki az ügy előkészítésére.

Ezen szűkebbkörű bizottság felkérte Sobó Jenő főiskolai tanárt, hogy alkalmas helyet jelöljön ki és készíttesse el ennek terveit és költségvetését. — Sobó Jenő teljes odaadással és ügy-szeretettel fogott hozzá a munkához; maga részéről a »Magas házat« ajánlotta és Hugyez-Rosenauer céggel megcsináltatta a terveket is. — Ezen terv keresztülviteléhez azonban az u. n. Th öly-ház megvétele is szükséges és keresztülvitele esetén gondoskodni kellene a rendőrség a szegényház, a tűzoltóság és a hűserszarnok át-helyezéséről is. — Végül azon terv is felhozott, hogy a Sembery 4. ház volna átalakított vírágyóvá, esetleg a »Metropole« épület volna megveendő és ez volna vírágyóvá átépítendő. —

Mindez azonban igen sokba kerülne és így egyik terv sem talált közletszere és ismét megindultak a kombinációk és ismét — nem történt semmi.

Ekközben — 1908. év őszén — felmerültek ismét a színházi misériák és ekkor a város polgármestere azon eszmét vetette fel, hogy: »lekin-tettel a korlátozott anyagi viszonyokra, tekintettel a vírágyó melléképítésgének tarthatatlan voltára, tekintettel arra, hogy színházat csakis ill fent a városban lehet fenntartani — az ügy akképen rendezessék, hogy a Sembery terem átalakítások színházzá, a városi vírágyó két étteremmel bővítessék ki.« — Ezen eszme kivitelezés pedig a színház létesítése 8000 koronába, a vírágyó kibővítése pedig 25 000 koronába kerülne.

Igy áll ma a vírágyó és színház ügye és így halljuk, hogy a polgármester javaslata a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

Leirtuk az eddigi kombinációkat és terve-zéseket azért, hogy végre mindenki megállapo-dásra jöhessen és végre tegyünk is valamit, mert az eddigiekből azt látjuk, hogy akár mint javasoltak eddig az erre hivatottak, — abból semmi sem lett elfogadva és ismét újabb tervezések rendelkeztek el.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy a király Liha Antal selmechányai kir. járásbírónak az ítélőtábla-bírói címet és jeleget adományozta. A kitüntetés híre városzerte örömet keltett, mert Liha Antal járásbíróságunk vezetője egyike azoknak a keveseknek, akik az egész közön-ség osztatlan tisztelétét és szeretetét bírják. Szívesen és örömmel üdvözöljük mi is kitüntetésre alkalmával, mivel jól tudjuk, hogy ez a kitüntetés igazán érdemes férfiu ért. A városi tanács a kitüntetés alkalmából Horváth Kálmán polgármester vezetése mellett testületileg kereste fel és üdvözölte járásbíróságunk vezetőjét, aki a város köz-ügyei terén vezető s tevékeny szerepet visz.

— **Érdekes ajándék a városi muzeum-nak.** Hall József nyugalmazott miniszteri tanácsos

örvén, házambos csak ma délután érkezhettem; hogy a Méltos Urfiát (kinek Disputatioja a jövő hétfőn leszén) állandó jó friss egészségben talál-tam, azon igen örvendeztem. Excell Méltos Urí levelét felszakasztván P. Kapi Uramnak a tíz pár császár madarat mingyárt a levellel együtt kezé-be küldöttem, a többi magam számára alázasot kötelességgel vettem és a profeszorkokat a disputatio után lenni szokot collatiojokra rendeltem. Az Urí tartozásáért még a mjnap felvettem P. Kapi Urólól fl. 110 azért Husvétighe elő gklmét nem busítottam. Marcus 20-án meg így ír: »A Praefectus ura Procarator vallásra is az Urfiat megtanítottá. A nyári köntösöknek állapotját P. Kapi ur maga vállalta s elis készíteti a mint Praef. Ur bezzéli. Az asztal tartásért pro Febr. et Martio fel vettem már jó ideje fl. 110. Aprilisre valot is könnyen megtalálom P. Kapi Urammal. Az Urfi még eddigh Isten kegyelméből állandó jó friss egé-ségben volt; a tanulásban szorgalmatosan exerce-allya mjnd a Praefectus. mjnd a P. Caplanyók. Az Urfi Disputatioja után a Professora jelentése-ből a Doktoroknak három asztalra köllötet collatiat a Collegiumban készítettém, melyre madarokan és más házi dolgokon kívül a kulesár késpéznét köllött fl. 19. den. 84. Az Urfinak. Praefectusának és inassának alkalmatosságára készített dolgok is reá mennek fl. 50-ra. De ámbár mjnd a három rendbeli költségre csak fl. 100 méltotassák Excel-

ládna deputáinál, csak P. Kapi Uramtól ne köll-essék fel vennem, mert a dolgot a jesuiták sok-szor, tekéletessen nem tudván, csufossan szokták itélteni.

Rövid időre az a fiatal gróf súlyos beteg-ségbe esett és meghalt.

Érdekes a szentantali levéltárban néhány példányban meglévő és Nagyszombathban nyom-tatásban megjelent ily című gyászbeszéd: »Rövid napokban foglalt érdemes hosszú élet.

— AZ SZ: —

Méltóságos Csábrághi
Gróf
Koháry Ignácz
Ur

16 esztendeig tartó életének koros napokra lött megfordulása Melyének

Ez árnyék világából esett árthatlan kimúlása után, hideg tetemeinek díszes eltakarításakor tar-tatott szomorú Exequiáin magyarázattal, élő nyelvel terjeszté vala:

Méltóságos s Nemes renden lévő keresztény Halgatóinak.

Tiszteletendő

P. Bossani Farkas, Jesus Társaságból Pap, Tekintetes Nemes Erseki Acaadémának, Nagy-szombath városában Theologia Tanító egy Doctora, és annak mostani Professora. A Tekintetes Esz-tergomi Káptaian, Nagyszombath Váranai Sz. Miklós Püspök Templomában.

MDCCCX. esztendőben, Pünkösdt Havának 23 napján. Nyomatott. Nagyszombathban, Az Aca-démának bötüivel Gaál Friderik által.

E hosszú gyászbeszéd az akkori kor szoká-sához hiven roppant dagályosan van tartva, telve idézetekkel és azoknak magyarázatával és telve haseparatokkal. Legérdekesebb része az ifju halott életére való visszapillantás és a halott búcsujának tolmácsolása, amelyből álljanak itt e sorok:

»Bucszalom mindenké föltt Nagyságod-tól Méltóságos Uram Bátyám, Csábrági Gróf Kohári István, Felsőleges Koronás Királyunk egy érdemes Hadi Generálissa, kit ünnekm Felsőleges Istennek Atyai gondviselése, Atyául adott kised ideimifől fogva: Vallom igaz hitellel, többel tartozom Nagyságodnak, hogy nem mint saját Istenben el nyugodot édes Atyámnak, ezt, az én felnevelte-tésem, jóra való intéteimem, Nagyságodnak hozzá-m való, minden kereseményének reám örökösén szá-landó adakozásában mutatott kegyessége, kiáltják én bennem. Mit tegyek egyebet? hanem, hogy meghajtott fövel innen a setétes sírból köszön-nyem — meg mind ezeket. Jutalmazza — meg az adakozó nagy Isten százzorta, nemcsak egyedül ezen hozzám mutatott Atyai gondgyait Nagyságod-nak, hanem az édes Hazánkért erőssen türt szer-vedésit — is, kar vállalásit, az Anyaszentgyházunk épületire czélyozó szüntelen buzgóságit; szapora bővségét az Istenes Fundációk fel állításában; ha-

don adott elő az ének- és a zenekar, mindig igen nagy közönség előtt. A közönség még akkor nem osztó kasztorka, volt polgárság a szó-szoros értelmében. Magában az énekarban nagy számban szerepeltek kottaíró emberek s olyanok is a kik ma már rangon alulinak tartják a dalköri szereplést s inkább avatatlannak kritizálnak vagy egy úri dalárdá szervezésén fáradoznak.

Mindig volt városunkban zenei élet, hivatali vezető emberek nem hiányoztak, sőt még ma is élnek, a kik igazi hozzáértéssel, bátran mondhatjuk, művészi kézzel vezették egy a liceum, mint a Polgári Dal- és Zenekar ének- és zenekara, a melyek előadásairól a zenei kritikus, valamint az egész nagy közönség éppoly lelkesedve is áradozva beszél, mint a „Vasárnapi Levél”-t írja a főgimnáziumi koncert művészi előadásáról.

Ma új, fiatalabb, de szintén avatott kezek vezetik az ének- és zenekarokat művészi előadásra való törekvéssel. Hogy azonban minden évben egyformán szépét és tökéleteset nem lehet produkálni, azt csak az tudja, a kik ismeri az ének- és zenekarok belső életét. Még a legnagyobb művészt is befolyásolja magasztos tervének a kivételében az anyag, a mellyel dolgozik. Ha a karvezető néha kénytelen nem válogatni, hanem önkénytelént jelentkező, kevesebb zenei képzettségű tagokkal dolgozni, akkor bizony csak lelkesben és az a tökéletes idea, a melyhez közel hozni énekeseit nem tudja. De jön a következő év, a kas felírásul, a hangok üdében csengenek, nincs semmi nehézség, élvezet a tanítás, dirigálás, mert sikerül a művészi előadás.

Megvan városunkban minden tényező és mindig meg is volt. Az igazi művészeket mindig pártolta, az ifjúsági hangversenyek egy erőteljes mint anyagilag minden évben fényesen sikerültek csak a Polgári Dalkör vezetősége panaszkodott két év előtt, hogy a működő tagok száma fogy de ez a panasz is elmúlt, mert már a tavalyi hangversenyen az énekkart megszorodva és megerősödvé látuk, hangverseny sikerült és még jobban ez idén. S ha még ez a választás is ledölné, a mely ma városunk társadalmát tapolja, ha a közélet és szívélyesebb, őszintébb volna, akkor városunk zenei élete fellendülé annyira, hogy példaképpen állhatnának más városok elé, akkor az igen tisztelt „levélíró” ur még inkább láthatná, hogy nem kell idegenbe mennünk sem vezetőként sem szereplőként, telik minden a magunk erejéből, kivéve az istenada nagy művészeket. Ennyit el kellett mondanunk a méltányoló igazság kedvéért azoknak, a kik a múlt eseményeit nem ismerik vagy, már elfelejték.

Már tavaly mondogattuk, hogy ismét divatba jött a Dalárda, koncertjének régi fénye ismét felragyog. S hogy csakugyan divatban is van, mutatja első sorban a csalhatatlan szám, az 584 koronás bevétel. Hogy ezt meg is érdemelte, arról bizonyított tett az a nagy tetszés, mely az egész előadást kísérte. De vegyük sorba a műsor darabjait. A *Kossuth nyitány* inkább politika, mint költői ihlet szülte alkotás, de azért a magyar ember szíve lelke mindig fellelkesült hangjaira. A Rajnán múdal bariton szólóval gyönyörű művészi munka, az énekkar és Rosenfeld ur szépen adták elő, de még szebb lett volna a dinamikai jelzések legszigoribb betartása mellett. *Hadaky Géza* ur ügyes muzsikuss, de rögtön feltámadt bennünk Kresz Géza édes emléke, a ki nem régen épen azon a helyen muzsikált úgy, hogy soha el nem felejtjük. A zugó taps azonban szolgáljon biztatlásul azon a pályán, a melyen haladni nagyon szép, de nagyon nehéz. *Tompas Jolán* urleány bájosan és egészen primadonnás kedvességgel csicseregte el a *Láriéttel*. Meg is kellett toldania, tette szívesen s mi még szívesebben hallgattuk. Reméljük, hogy állandó kedves vendége lesz a Dalkörnek. Legszebb és legkiemelke-

döbb pontja a műsornak a vegyeskar szereplése volt. Gyönyörűen énekeltek a kar, olyan szépen mint a milyen szépek voltak a hölgy szereplők és most is azok. Kérjük, kívánjuk, hogy a jövőben is legyen vegyeskar, mert ilyen sópránt, ilyen alott csak leánytorok produkál. Énekeltek még a férfiak is magyar nótákat szép tenor szólóva tarkítva. A zenekar a műsor többi számain megszokott ügyességével és lelkesedésével adta elő. Ha még hozzáadjuk, hogy a rendezés ügyes volt, Göbel Árpád főrendező új táncrendet festett, a mi mindenkinek tetszett; Sümegh János, a Dalkör szertárosa a szokottnál is fűrgőbb volt különösen, a mikor saját költségén kottilloniálta lepte meg a hölgyeket; a nagy díszes közönséget nem tudta befogadni a sok ronda melléképület — beszámoltunk az egész hangversenyről. Legvégül hallgattuk azt, a kinek vállaira nehezedett az egész teher, de ezt a terhet az ő erős, széles vállai megbirták, mert nagy részben édes teher volt. A lelkesedés, buzgóság, a mellyel egy a vendégek, mint a működő egyesületi tagok részvételtek a próbákban, részben könnyítettek nagy munkáján, de azért méltán megilleti *Bachráti József* karmestert az az elismerés, mely minden oldalról hangzott feléje.

A *Polgári Dal- és Zenekar* hangversenyének jövedelme volt:

Belépő jegyekből:	554 K — f.
Felülfizetésekéből:	84 K — f.
Összes jövedelem:	584 K — f.
Kiadás:	320 K 88 f.
Maradt tiszta jövedelem:	263 K 12 f.

Felülfizetések: Braun Márton, Özv. Gy. A. és W. S. 6—6 K; Dalos József 3 K; Goldner Adolf, Mraecsek Lipót, M., Rehanez Ferencz, Dr. Wagner László, Weisz Ernő 2—2 K; Balázs János, Chrien Gyula, Csányi Ottó, Pleuka Antal, Rozim József, Sipos Ferencz, Tomcsányi Pál 1—1 K. A felülfizetőnek a Dalkör hálás köszönetet mond.

A város múlt évi **hús- és szeszfogyasztása**. Selmechánya bélyárosában az elmúlt 1908. esztendőben a közbizalmi hivatalok 1101. szarvasmarhát, 784 borjut, 902 juhot, 693 bányrnt, 18 kecskét, 1152 sertést. — A vidékről a hús-csarnokba behoztak 3 szarvasmarhát és 789 juk. húst, 908 borjut, 770 sertést, 7 juhot, 120 bányrnt. — Ennyi húst fogyasztott tehát Selmechánya városnak 17000 lakosa egy esztendő alatt. Vagyis, ha egy felnőtt szarvasmarhát átlag 300 kgr. súlyúnak, egy borjut 50 kgr. súlyúnak, egy juhot 30 kgr. súlyúnak, egy bányrnt 5 kgr. súlyúnak, egy sertést 100 kgr. súlyúnak vesszünk, akkor összesen 750000 kilogramm hús fogyott el városunkban s így egy ember egy egész éven át 37 kilogramm húst fogyasztott városunkban. Italt Selmechánya közönsége a múlt évben szeszt a következő mennyiségben fogyasztott: Behoztak 173 Hektoliter szőlivörömet, 88 Hektoliter rumot, 32 Hektoliter deszpálinkát, 1289 Hektoliter szeszt, 2048 Hektoliter bort és 2960 Hektoliter sört. Az 1289 Hektoliter szeszből csináltak 4482 Hektoliter pálinkát. Szes fogyasztás volt tehát 10383 Hektoliter azaz 1038300 liter ital fogyott el. Így fejünkint Selmechányban mindenki 62 liter italt fogyasztott egy a múlt évben.

— **Technikai muzeum.** A múlt szombaton anket volt a kereskedelmi miniszteriumban *Szerényi József* államtitkár enklőlése mellett egy technikai muzeum létesítése tárgyában. Az anketen a bányászati és erdőzeti főiskolát *Herrmann* Miksa prektor képviselte.

— **Adófelzeti határidő.** A városi adóhivatal figyelmezteti az adózott közönséget, hogy a folyó évi I. negyedévi adó február hó 15-ig befelzendő a városi adóhivatalnál.

— **Petőfi és a bécsi magyarok.** Örven-dezve tapasztaljuk, hogy a legnagyobb költő kultusza betölti a szívetek. Szokatlan nagy számban rendeznek mostanában Petőfi matinékat előjár

Petőfi műveinek népszerűsítésében a Petőfi Társaság tisztelendő tagja, Jászai Mari. Ujabb mint értesültünk a bécsi magyar egyesület elnöke zápori Regehandt Ferenc, továbbá ennek a körnek lelkes titkára Hirsner Kázmér udvari titkár tették magukévé a Petőfi Társaság által létesített Petőfi Ház ügyét. A két lelkes magyar főhívdársá mozgalom indult meg, hogy a bécsi magyarárság a Petőfi Ház létesítésének céljaira minél szélesebb körű akcióba kezdjen. Meg akarja a bécsi magyarárság mutatni, hogy bár élethivatása idegenbe vonja, szívében első helyet foglal az a magyar lantos, aki a hazaszereketlen Tirteusza volt. Teljes elismeréssel kísérjük a mozgalma indító bécsi magyar urak fáradozását s igaz szívvel kívánjuk, hogy a költő muzeumának szépségéhez jelentékeny anyagi erővel siessenek testvéreink.

— **Ifjúsági hangverseny.** A körmechányai m. kir. áll. főreáliskola 1909. évi február hó 6-án a «Szarvas» szálló nagyertermében hangversenyről egybekötött táncestélyt rendez az Alumneum-Egyesület javára. A hangverseny kezdete este fél 8 órakor. Belépőjegyek: Személyjegy 2 K. Család-jegy 5 K. Diákjegy 1 K. Gelulifizetéseket tekintettel a jövőkény célra, köszönettel fogad a rendezőség

— **Magyar közjog és belügyi közigazgatási jog.** Bartha Béla dr. a bányászati és erdőzeti főiskola jeles jogtanára egy igen használható kézikönyvet adott ki a fenti címen a magyar közjog és a közigazgatási jogról. A vaskos kötet áttekinthető módszerben s igen jó magyarsággal ismerteti a magyar közjogot és a belügyi közigazgatást, annak alapfogalmait s összes ágazatait. A kitűnő szakmunka különösen a közigazgatási tanfolyamok hallgatói részére készült, azonban hasznossal olvashatók a közigazgatási tisztviselők s bárki is, aki érdeklődik az ország közjoga és közigazgatása iránt. A könyvnek bolti ára 10 K, jegyző és jegyzői íróadók 6 koronáért rendelhetik meg.

— **Az első magyar hangszerelőstan.** A legközelebbi napokban jelenik meg Erdős Tivadar besztercebányai tanár legújabb műve: az összes hangszerk ismeretlése, számos képpel. Ez az első rendszeres mű magyar nyelven, amely az Orsz Zeneakadémia tantervéhez alkalmazkodva az összes hangszerk szerkezetét, hangterjedelmét, hangszínezetét és zenekari szerepét tárgyalja. A népszerűen, közérthető módon megírt mű, melynek ára 3 korona, Havelka József bizományában jelenik meg Besztercebányán.

— A „**Magyar Fördökalausz**“ 1909. II. kiadása szokatlanul díszes kiállításban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az ügyesen összeállított, könnyen áttekinthető, léghangzólló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar földöket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket sanatóriumokat, viz- érv magánygyógyintézeteket. nemkülönb a hazai ásvány- és grógyvizeket, Erdős József a munka szerkesztője, igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai földök ekképp selejtes irodalmának ügyét, produktíván olyat, amidőn eddig sajátállat kellett nélkülözöten irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszunka szerkesztője valóban megérdemli a legteljes mértékű elismerést ezen hazafias vállalkozásáért, mert a munka hivata van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világításban mutassa be a magyar földöket és ezáltal gátat vessen a magyarságot a külföld földöbe és külföldi ásványvizekért küzdő sok milliónak. — A diszmuté, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmeibe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek. akinek hivatásuk pangó hazai földünk ügyét elősegíteni. A díszesen bekötött munka az ország valamennyi vasuti és hálókülföldben, orvosoknál, egyetleken és nagyobb szállodákban nyer díjmentes elhelyezést. A diszmuté bárkinek is küldi meg a «Magyar Fördökalausz» kiadóhivatala, Budapest. Eötvös-utca 36. I. 9.

— **Széchenyi-bál.** Már a múlt évben fölkellette az egész ország érdeklődését az a rendkívül nagyváros és díszes farsangi ünnepek, melyet a fővárosban Széchenyi-bál neve alatt

artióttak meg. Az idén azonban a múlt évi sikert is földmúlja a Széchenyi-bál, mely már azzal is kilépett a fővárosi élelök sablonos sorából, hogy az egész ország bálokból társadalmából körül ki majdnem másfél száz háziaszonnyának díszes sora. A február 6-án tartandó bálnak, melyen Izabella és Augustia főhercegnőzökök és József Izabella világi legelőkölőbb társaságaival együtt jelen lesznek, az kölcsönöz az idén érdekességét, hogy a lányok mind helyosa díszsel jelennek meg, lehetőleg lilaszín ruhában. A fővárosi Vigadó hatalmas mezeiére erre az estre ritka látványosságát nyújtanak: a lilaszín szőnyegek és drapériák mellett a pálmáikelet, a nagyszabású királyi emelvény, melyen a főhercegnőzökök foglalnak helyet, ép nyg, mint a főhercegnőzökök fogadó- és tező-teremének pazar berendezése. A bál élén Andrassy Tivadarné grófné, Apponyi Albertné grófné és Battány Lajosné grófné vezetőláziaszonnyok, Széchenyi Béla gróf, koronaőr, Esterházy Mór, ifj. Mailáth György, Pallavicini György gróf, Sigray Antal, Széchenyi László és Weinheim László grófok állanak, míg a rendezést Dobay István dr. elnök és Schandl Károly dr. másodeleök vezetik. Művészbizottság gondoskodik a báll kapcsolatos magyar iparművészeti kiállítás rendezéséről is. A fényes vendégek fogadtatását apródek, díszruhás hajduk és kürtösek teszik változatossá, míg a bevonulásán Tarнай organaművészek játszik harsonásoktól kísérve. A csárdásokra Radics Béla bandája játszik, a keringőkre pedig a honvédezenekar játsza ezuttal először lovag Dobrzynecki ez. alkalomra átdolgozott Széchenyi keringőt. Egy értesítünk, hogy az ország minden részéből szép számmal készülnek a bálra részt venni. A bállelökésaga tulzsolufóság elkerülése végett csak korlátolt számban ad ki jegyeket. A páholyjegyek már a meghívó kibocsátása elfolytak. A bál-iroda Budapest, Ráday-utca 16. szám alatt van, február 5-én és 6-án pedig a Hungaria szállóiban. Az előreláthatólag jelentékeny tiszta jövedelem felét az Országos Háziipari Szövetség népipartóló céljaira felét az egyetemi ifjuság Országos Széchenyi Szövetség népiéleti alapjainak a céljára, egy hányadában az ajkai bányaszerelesség s egy hányadában az olasz földrenés károsultjai javára fordítják.

— Legujabb magyar dalok most jelentek meg és Joerges Ágost öz. és fia könyvkereskedéséből kaphatók, Fráter Lóránd. Októberben. Ára 180 K. Repülj, repülj árva galamb. Ára 180 K. Nem szeresiz te már engemet. Ára 180 K. Radics Béla: Pommery. Vaise de Boston. Ára 2 K. Wesley. Fiancailles. Ára 2 K. Altató-dal. Ára 150 K.

NYILT-TER.

E rovat alatt közöltekert nem felelős a szerk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-PORA

Egyes, első halmazt mindenkinek, kik emellett szavaolttan és az áll. dőlésről egyéb kövölkönyvekben szovnek.

Egy eredeti doboz ára 2 K.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll-készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő Bedorzsolás, MOLL'S Frazzvolment és Süllesztés

Eredeti üzveg ára K 2-

Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Főszékküldési hely MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései

1909. évi hó január 8-tól, 1909. január hó 30-ig.

Szülések.

Chmeló Anna fia Selmechányan
Sommer Gusztáv. Mihalek Zauszanna leány Selmechányan
Fritz Péter, Neuschwendner Emília leány Selmechányan
Tekus István, Kevan Anna leány Selmechányan
Singer Lajos, Weisz Emma fia
Horváth Mária fia

Machil József, Pinklechner Anna leány
Bailon Károly, Urbancsek Mária leány
Szép Emil, Majerszky Mária leány Peisoróna
Komendna Jozefa leány

Kihirdetés.

Mélesek Demeter, Porada Mária Nyira
Berka József, Cseli Anna Hodrushánya

Házasság.

Bevelaqua Pál, Pischl Aurélia Kisbánya
Szepesi Antal, Krisz Mária Selmechányan
Tárman Kálmán, Hartmann etel

Haldózás.

Chmeló János 1 óráét, v. szál. gyengeség Selmechányan
Schwezer Ignác, 40 éves, helyő bélézáródás
özy, Mihalik Antalné, 72 éves végegyengülés
Drozsdák Gizella 23 éves illódegmókor Selmechányan
Czibula Jakab, 64 éves vörök
Weisz Ferenc, 79 éves, véres agyutaalódás
Machil Mária 5 napos v. szál. gyengeség

H I R D E T É S E K .

Van szerencsém a m. t. uriközönség szives tudomására hozni, hogy fűszer, és csomege üzletemben naponkint frissen főtt valódi prágai sonka kapható. Fejseleztelve dgként 5 fillért, nyersen egész drb. vételnél kg.-ja 2-40 K. Továbbá állandóan raktárban vannak: valódi francia sardiniák, különféle sajtok, pastétomok, gyógy-és finom asztali borok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

töljes bizlelletel

Engel Zsigmond.

Mielőtt személy-, jelzalog- vagy építési kölcsönök iránt intézkednék, — kérjen díjtalanul prospektust. —
MELLER L. EGYED
BUDAPEST, IX. Lónyay-utca 7.
Interurbán telefon: 46-31.

Aki köhög

és gyermekök, valamint önmagát megakarla szabadditan rekedtség, hurut, elnyalkasodás, torok-, górcs- s hóhurutúttól, az használja az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle

MELL-KARAMELLÁT

A HÁROM FENYÓVEL.

3500 közegyezőlög hitelesített kúszónó okirat!

Csomagja 20 és 40 fill., dobozokban 80 fill., Kapható: Mikovényi Árpád, első gyógyszerárakban, Márkus M. esküszatában, Margotsy J. örökösök gyógyszerárakban és Szentiványi Lajos mésheshabosnál Selmechányán.

Globusz
femlisztító kivonat
minden más tisztosított felülmi

Értesítés.
Tisztelettel értesitem a nagyerdeim közönséget, hogy a városnáz alatt harmadik száma bolttban egy arany- és ezüstékszer javító műhelyt rendeztem be, melyben gyors, pontos és olcsón javításokat eszközölnek — Ugyanitt mindenemű órák is jutányos áron javíttatnak. A nagyerdeim közönség becses pártfogását kérve, maradtan

kiváló bizlelletel

HASCH ANTAL

aranyműves.

Szives tudomásul!

Február 1-től

ebéd-kosztot

étteremben kiszolgálók

jutányos áron.

Sárkány István,

vendégfőző.

Akadémia-utca 19.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőlégp 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható szines virágfőleszerrel, minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalban játszó lemezhez együtt

16 forintért

kapható.

Nagy választék mindennemű és nagyságu beszélőlégpékből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órá- és ékszerész Lévan.

Képviselet.

A Bauclo-művek Judenburgban, Stájerország, szabad. építési anyaguk Hontmegye városában való elárusítása céljából, képviselőket keresnek. A képviselő sorban oly szakécégnek vagy építő iparosnak adatik át, ki saját számlájára dolgozik.